

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2015/1120,**8. juuli 2015,****millega vabastatakse nafta ja maagaasi leiukohtade uurimine Kreekas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/17/EÜ (millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused) kohaldamisest***(teatavaks tehtud numbri C(2015) 4512 all)***(Ainult kreeakeelne tekst on autentne)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/17/EÜ, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 30 lõiget 4,

võttes arvesse Hellenic Petroleum S.A. poolt 2. veebruaril 2015 saadetud e-kirja

ning arvestades järgmist:

I. ASJAOLUD

- (1) 2. veebruaril 2015 esitas Hellenic Petroleum S.A. (edaspidi „taotleja“) komisjonile e-posti teel Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL ⁽²⁾ artikli 35 lõike 1 kohase taotluse. Kõnealuses taotluses paluti komisjonil otsustada, et direktiivi 2004/17/EÜ sätteid ja selles ette nähtud hankemenetlusi ei kohaldata nafta ja maagaasi leiukohtade uurimise suhtes Kreekas.
- (2) Sama taotleja esitas 23. detsembril 2014 direktiivi 2014/25/EL artikli 35 lõike 1 kohase taotluse, mis käsitleb nafta ja maagaasi leiukohtade uurimist ning nafta ja maagaasi tootmist Kreekas. Komisjon vastas 8. jaanuaril 2015, et taotlus on puudulik ja seega on vastavalt direktiivi 2014/25/EL IV lisa punkti 1 kolmandale lõigule asjaomase rakendusotsuse vastuvõtmise tähtajaks määratud esimene tööpäev, mis järgneb täieliku teabe saamisele. Taotleja esitas täieliku taotluse 2. veebruaril 2015. Taotlust ei hõlmanud aga nafta ja gaasi tootmist, vaid ainult nafta ja gaasi leiukohtade uurimist.
- (3) 5. märtsil 2015. aastal saadetud kirjaga teatas komisjon Kreekale esitatud taotlusest vastavalt direktiivi 2004/17/EÜ artikli 30 lõike 5 esimesele lõigule, ja palus liikmesriigilt täiendavat teavet.

II. ÕIGUSRAAMISTIK

- (4) Direktiivi 2004/17/EÜ kohaldatakse kuni kehtetuks tunnistamiseni nafta ja maagaasi leiukohtade uurimist käsitlevate lepingute sõlmimise suhtes, välja arvatud juhul, kui see tegevus on hõlmatud kõnealuse direktiivi artikli 30 kohase erandiga. Menetluse seisukohast kohaldatakse erandi tegemise taotluste suhtes direktiivi 2014/25/EL sätteid, kuna erandi tegemise materiaalsed tingimused on püsinud sisu osas muutumatuna.

⁽¹⁾ ELTL 134, 30.4.2004, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/25/EL, 26. veebruar 2014, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

- (5) Direktiivi 2004/17/EÜ artiklis 30 on sätestatud, et lepingute suhtes, millega võimaldatakse artiklites 3–7 osutatud tegevusi, ei kohaldata direktiivi 2004/17/EÜ, kui liikmesriigis, milles see tegevus toimub, on see otseselt avatud konkurentsile turgudel, millele juurdepääs ei ole piiratud. Otsest avatust konkurentsile hinnatakse objektiivsete kriteeriumide alusel, võttes arvesse kõnealuse sektori eripära. Asjaomasele turule juurdepääsu ei peeta piiratuks, kui liikmesriik on rakendanud ja kohaldanud liidu õigusakte, mis avavad asjaomase turu konkurentsile, nagu on sätestatud direktiivi 2004/17/EÜ XI lisas. Vastavalt XI lisa punktile G on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/22/EÜ ⁽¹⁾ asjaomane liidu õigusakt, mis käsitleb nafta ja gaasi leiukohtade uurimise ning nafta ja gaasi kaevandamise turu avamist.
- (6) Kreeka on direktiivi 94/22/EÜ ⁽²⁾ üle võtnud ja seda kohaldanud. Seepärast peetakse pääsu nafta ja gaasi leiukohtade uurimise ning nafta ja gaasi kaevandamise turule mittepiiratuks vastavalt direktiivi 2004/17/EÜ artikli 30 lõike 3 esimesele lõigule.
- (7) Selleks et hinnata, kas asjaomane tegevus on käesoleva otsusega hõlmatud turgudel konkurentsile avatud, tuleb arvesse võtta peamiste turuosaliste turuosa ning kõnealuste turgude koondumise astet.
- (8) Käesoleva otsuse kohaldamine ei piira konkurentsieeskirjade kohaldamist.

III. HINDAMINE

- (9) Taotleja on nafta ja gaasi turul tegutsev Kreeka avaliku sektori ettevõtja.
- (10) Taotlus piirdub nafta ja maagaasi leiukohtade uurimisega. Taotleja koos äriühingutega Edison International SpA ja Petroceltic Resources Plc, kellega ta moodustab konsortsiumi (iga ettevõtja osalus on 33,3 %), sai Kreeka riigilt kasutusõigused Patraikose lahe lääneosa avamere piirkonnas. Selles konsortsiumis on taotleja projekti teostaja ning vastutab uurimise, hindamise, arendamise, tootmise ja tegevuse lõpetamise eest. Taotleja vastutab hangete eest, mis on vajalikud uurimis- ja tootmistegevuse arendamiseks.
- (11) Kreeka korraldas hiljuti mitu avatud menetlust kahes lubade andmise voorus, milles said osaleda kõik ettevõtjad, kes vastasid standardkriteeriumidele kooskõlas asjaomaste ELi eeskirjadega. Esimeses lubade andmise voorus anti lisaks eespool nimetatud konsortsiumile uurimisluba ka äriühingutele Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragotis Ydrogonanthrakon ja Petra Petroleum (osalusega 80 % – 20 %) Ioannina piirkonna jaoks ja äriühingutele Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragotis Ydrogonanthrakon ja Trajan Oil & Gas Limited (osalus 60 % – 40 %) Katakoloni piirkonnas. Teine lubade andmise voor kuulutati välja novembris 2014 ning kõiki huvitatud isikuid kutsuti osalema uurimis- ja kasutuslubade andmises 20 avamere piirkonnale Lääne-Kreekas.
- (12) Komisjoni väljakujunenud tava ⁽³⁾ kohaselt tuleks nafta ja maagaasi leiukohtade uurimist käsitada ühe tooteturuna, kuna eelnevalt ei ole võimalik kindlaks teha, kas leiukohtade uurimise käigus leitakse naftat või maagaasi. Lisaks tuleks selle tava kohaselt pidada kõnealuse turu geograafilist ulatust ülemaailmseks. Kuna puuduvad tõendid selle kohta, et kõnealusel juhul oleks nimetatud turu geograafilise ulatuse määratlus erinev, tuleks see käesoleva otsuse kohaldamisel säilitada.
- (13) Nafta ja maagaasi leiukohtade uurimisega tegelevate ettevõtjate turuosa võib mõõta kolme muutuja abil: kapitalikulud, tõestatud varud ja eeldatav tootmismahd.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/22/EÜ, 30. mai 1994, süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja tootmise lubade andmis- ning kasutamistingimuste kohta (EÜT L 164, 30.6.1994, lk 3).

⁽²⁾ Seadus nr 2289/1995, mis käsitleb süsivesinike uurimist ja tootmist ning seadus nr 4001/2011.

⁽³⁾ Vt eelkõige komisjoni 19. novembri 2007. aasta otsus, millega kuulutatakse koondumine vastavaks ühisturu nõuetega (juhtum nr COMP/M.4934 – KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL) vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 139/2004 (ELT C 31, 5.2.2008, lk 2).

- (14) Kapitalikulude kasutamist ettevõtja turuosa hindamiseks leiukohtade uurimise turul ei ole siiski peetud sobivaks seepärast, et eri geograafilistes piirkondades tuleb teha väga erinevas mahu investeringuid. Tavaliselt on ettevõtjate turuosa hindamisel kõnealuses sektoris kasutatud kahte ülejäänud parameetrit: tõestatud varud ja eeldatav tootmismahut (¹).
- (15) Kättesaadava teabe (²) kohaselt olid nafta ja maagaasi tõestatud koguvarud maailmas 31. detsembri 2013. aasta seisuga 469,7 miljardit kuupmeetrit naftaekvivalenti standardtingimustel. Kreekal oli 31. detsembri 2013. aasta seisuga alla 0,03 % tõestatud naftavarudest ja 0 % tõestatud maagaasi varudest. Taotluse kohaselt näitavad esialgsed hinnangud, et piirkondades, millele luba on juba antud, peaks olema võimalik avastada 253–283 miljonit barrelit toornaftat. Isegi kui need hinnangud saavad kinnitatud ja tõendatud, (³) on Kreeka asjaomane osa maailmaturul ikkagi veel suhteliselt väike (vähem kui 0,05 %).
- (16) Nende ettevõtjate individuaalne osa, kes Kreekas tegutsevad või lähitulevikus tegutsema hakkavad, on veelgi väiksem. Taotleja ei ole viimasel kolmel eelarveaastal tootnud naftat ega maagaasi ei Kreekas ega üheski teises riigis.
- (17) Leiukohtade uurimise turg ei ole väga kontsentreeritud. Lisaks riigi omandusse kuuluvatele ettevõtetele tegutsevad kõnealusel turul kolm rahvusvahelist vertikaalselt integreeritud eraettevõtjat, nn ülisuured ettevõtjad (super majors) BP, ExxonMobil ja Shell ning teatav arv nn suurettevõtjaid (majors). Need tegurid on otsese avatuse märk konkurentsile.

IV. KOKKUVÕTE

- (18) Võttes arvesse põhjendustes 1–17 esitatud tegureid, tuleb direktiivi 2004/17/EÜ artikli 30 lõike 1 kohast konkurentsile otsese avatuse tingimust pidada Kreeka puhul täidetuks.
- (19) Kuna turule piiramatult juurdepääsu tingimust peetakse täidetuks, ei tuleks direktiivi 2004/17/EÜ kohaldada tellijate sõlmitud lepingute suhtes, mille eesmärk on võimaldada nafta ja maagaasi leiukohtade uurimist Kreekas, ega ideekonkursside korraldamise suhtes kõnealuses tegevuses kõnealuses geograafilises piirkonnas.
- (20) Käesolev otsus lähtub 2015. aasta jaanuarist 2015. aasta maini kehtinud õiguslikust ja tegelikust olukorrast, nagu seda on kirjeldatud taotleja esitatud teabes. Otsuse võib läbi vaadata, kui olulised muutused õiguslikus või tegelikus olukorras viivad selleni, et direktiivi 2004/17/EÜ artikli 30 lõike 1 kohaldamise tingimused ei ole enam täidetud.
- (21) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas riigihangete nõuandekomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Direktiivi 2004/17/EÜ ei kohaldata lepingute suhtes, mille on sõlminud tellijad ja mille eesmärk on võimaldada nafta ja maagaasi leiukohtade uurimist Kreekas.

(¹) Vt eelkõige komisjoni 29. septembri 1999. aasta otsuse 2004/284/EÜ punktid 25 ja 27, millega kuulutatakse koondumine kokkusobivaks ühisturuga ja Euroopa majanduspiirkonna lepinguga (juhtum nr IV/M.1383 — Exxon/Mobil) (ELT L 103, 7.4.2004, lk 1) ning järgnevad otsused, muu hulgas komisjoni 3. mai 2007. aasta otsus, millega tunnistatakse koondumine kokkusobivaks ühisturuga (juhtum nr COMP/M.4545 – STATOIL/HYDRO) vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 139/2004 (ELT C 130, 12.6.2007, lk 8).

(²) Vt taotluse punkt 5.2.1 ja seal osutatud allikad, eelkõige „BP Statistical Review of World Energy” („BP maailma energia statistiline ülevaade”), juuni 2014

(³) 283 miljonit barrelit toornaftat, mis on umbes 0,045 miljardit kuupmeetrit toornaftat.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

Brüssel, 8. juuli 2015

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Elżbieta BIEŃKOWSKA
